

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 14.03.2024

Versjon 4 (erstatte versjon 3)

revidert den: 14.03.2024

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

· **1.1 Produktidentifikator**

· **Handelsnavn: Training metal**

· **1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **Bruk av stoffet/ tilberedning** Training alloy (non-precious metals)

· **1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**

· **Produsent/leverandør:**

Kulzer GmbH

Leipziger Straße 2, 63450 Hanau (Germany)

Tel.: +49 (0)800 4372522

· **Avdeling for nærmere informasjon:** E-Mail: msds@kulzer-dental.com

· **1.4 Nødtelefonnummer** Emergency CONTACT (24-Hour-Number): +49 (0)6132-84463

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

· **2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

· **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

Resp. Sens. 1 H334 Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.

Skin Sens. 1 H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

Muta. 2 H341 Mistenkes for å kunne forårsake genetiske skader.

Carc. 1B H350 Kan forårsake kreft.

Repr. 1B H360F Kan skade forplantningsevnen.

· **2.2 Merkingselementer**

· **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

· **Farepiktogrammer**

GHS08

· **Varselord** Fare

· **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**

kobolt

· **Faresetninger**

H334 Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.

H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

H341 Mistenkes for å kunne forårsake genetiske skader.

H350 Kan forårsake kreft.

H360F Kan skade forplantningsevnen.

· **Sikkerhetssetninger**

P261 Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.

P280 Benytt vernehansker/øyevern.

P280 Benytt verneklær.

P284 Åndedrettsvern skal benyttes ved utilstrekkelig ventilasjon.

P321 Særlig behandling (se på etiketten).

P405 Oppbevares innelåst.

(fortsatt på side 2)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 14.03.2024

Versjon 4 (erstatte versjon 3)

revidert den: 14.03.2024

Handelsnavn: Training metal

(fortsatt fra side 1)

- **2.3 Andre farer**
- **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
 - **PBT:** Ikke brukbar.
 - **vPvB:** Ikke brukbar.

Avsnitt 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler

- **3.2 Stoffblandinger**
- **Beskrivelse:** -

· **Farlige innholdsstoffer:**

CAS: 7440-48-4	kobolt	≥1-<5%
EINECS: 231-158-0	Resp. Sens. 1, H334; Muta. 2, H341; Carc. 1B, H350; Repr. 1B,	
EF-nummer: 027-001-00-9	H360F	
	Acute Tox. 4, H302; Skin Sens. 1, H317	
	Aquatic Chronic 4, H413	

· **Ytterligere informasjoner:**

The informations as to risks and precautions given in the chapters 4 to 8, 10 to 12 do not apply to the product itself, but only to dust and vapours generated on working with it.

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

- **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
- **Generelle informasjoner:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.
- **etter innånding:** After inhalation of smoke, vapors and dust get fresh air and see a doctor.
- **etter hudkontakt:**
 - Vask straks med vann og sepe og skylle godt etterpå.
 - Ved fortsatt hudirritasjon tilkalles lege.
- **etter øyekontakt:**
 - Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.
- **etter svelging:** Ikke få pasienten til å kaste opp. Tilkall lege straks.
- **4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede**
 - Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig**
 - Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Brannslukkingstiltak

- **5.1 Slukkingsmidler**
- **Egnede slukningsmidler:**
 - Sand. Bruk ikke vann.
 - Kalksteinspulver
- **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:** Vann.
- **5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen**
 - Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **5.3 Råd til brannmannskaper**
 - **Spesielt verneutstyr:** Pust ikke inn eksplosjons- og branngasser.

(fortsatt på side 3)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykdato: 14.03.2024

Versjon 4 (erstatte versjon 3)

revidert den: 14.03.2024

Handelsnavn: Training metal

· Ytterligere informasjon -

(fortsatt fra side 2)

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

- **6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**
Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.
- **6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø**
La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing** Ta opp mekanisk.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering** Ensure good ventilation/exhaustion at the workplace.
· **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:** Ingen særlige tiltak nødvendig.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**
· **Lagring:**
 - **Krav til lagerrom og beholdere:** Ingen spesielle krav.
 - **Informasjoner om felles lagring:** ikke nødvendig
 - **Ytterligere informasjon om lagervilkårene:** ingen
- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

· **8.1 Kontrollparametere**

· **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

7440-50-8 copper

AG (NO) Langtidsverdi: 0,1* 1** mg/m³
*røyk, ** støv

7440-48-4 kobolt

AG (NO) Langtidsverdi: 0,02 mg/m³
A K R, som Co (røyk)

· **DNEL-verdier**

7440-50-8 copper

Oral	generell befolkning, langvarig, systemisk	0,041 mg/Kg (ikke definert)
Dermal	Arbeidere i industrien, akutt, systemisk	273 mg/Kg/d (ikke definert)
	arbeiderindustriell, langsiktig, systemisk	137 mg/Kg/d (ikke definert)
	generell befolkning, akutt, systemisk	273 mg/Kg/d (ikke definert)
Inhalativ	generell befolkning, langvarig, systemisk	137 mg/Kg/d (ikke definert)
	arbeider industriell, akutt, lokal	1 mg/m ³ (ikke definert)
	industriarbeider, langsiktig, lokal	1 mg/m ³ (ikke definert)

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykdato: 14.03.2024

Versjon 4 (erstatte versjon 3)

revidert den: 14.03.2024

Handelsnavn: Training metal

(fortsatt fra side 3)

· **PNEC-verdier**

7440-50-8 copper

ferskvann	0,0078 mg/l (ikke definert)
sjøvann	0,0052 mg/l (ikke definert)
renseanlegg for avløpsvann	0,23 mg/l (ikke definert)
sediment, tørrvekt, ferskvann	87 mg/Kg (ikke definert)
sediment, tørrvekt, marint vann	676 mg/Kg (ikke definert)
jord, tørrvekt	65 mg/Kg (ikke definert)

· **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

· **8.2 Eksponeringskontroll**

· **Hensiktsmessige tekniske kontrolltiltak** Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.

· **Individuelle vernetiltak, som f.eks. personlig verneutstyr**

· **Generelle verne- og hygienetiltak:** Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.

· **Åndedrettsvern**

Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.

ABEK-P3 (EN14387)

Filter P1.

· **Håndvern**

Man må alltid teste beskyttelseshanskene før bruken for å finne ut om de er i orden.
anbefales

· **hanskemateriale**

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsregnes, og denne må testes før bruk.

· **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· **For kontakt på høyst 15 minutter sammenhengende er hansker av følgende materialer egnet:**

Butylkautsjuk

Nitrilkautsjuk

· **Vern av øyne/ansikt**

øyevern (EN 166)

Tettsittende vernebrille.

· **Kroppsværn:** Lett beskyttelsesdrakt.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· **9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

· **alminnelige opplysninger**

· **Fysisk tilstand**

fast

· **Farge**

gul

· **Lukt**

uten lukt

· **Luktterskel:**

Ikke bestemt.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.03.2024

Versjon 4 (erstatte versjon 3)

revidert den: 14.03.2024

Handelsnavn: Training metal

(fortsatt fra side 4)

· Smeltepunkt/frysepunkt	1380 °C
· Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde	> 999 °C
· Antennelighet	Ikke bestemt.
· Nedre og øvre eksplosjonsgrense	
· nedre:	Ikke bestemt.
· øvre	Ikke bestemt.
· Flammepunkt	Ikke brukbar
· Spaltingstemperatur	Ikke bestemt.
· pH	Blandingen er ikke løselig (i vann).
· Viskositet:	
· Kinematisk viskositet	Ikke brukbar.
· Kinematisk viskositet	
· dynamisk:	Ikke brukbar.
· Løselighet	
· Vann:	uløslig
· Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (logaritmisk verdi)	Ikke bestemt.
· Damptrykk	Ikke brukbar.
· Damptrykk	
· Tetthet og/eller relativ tetthet	
· Tetthet ved 20 °C:	8.800 g/cm ³
· Relativ tetthet:	Ikke bestemt.
· Damptetthet:	Ikke brukbar.
· Partikkelegenskaper	Se punkt 3.
· 9.2 Andre opplysninger	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
· Utseende:	
· Form:	fast
· viktige data vedrørende helse- og miljøvern samt sikkerhet	
· Antennelsestemperatur:	Produktet er ikke selvantennelig.
· Eksplosive egenskaper:	Produktet er ikke eksplosjonsfarlig. Ikke bestemt.
· Løsningsmiddelandel:	
· Andel faste stoffer:	100,0 %
· Tilstandsendring	
· Fordampingshastighet	Ikke brukbar.
· Opplysninger med hensyn til fysiske fareklasser	
· Eksplosive varer	bortfaller
· Brannfarlige gasser	bortfaller
· Aerosoler	bortfaller
· Oksiderende gasser	bortfaller
· Gasser under trykk	bortfaller
· Brannfarlige væsker	bortfaller
· Brannfarlige faste stoffer	bortfaller
· Selvreaktive stoffer og stoffblandinger	bortfaller
· Pyrofore væsker	bortfaller

(fortsatt på side 6)

NO

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 14.03.2024

Versjon 4 (erstatte versjon 3)

revidert den: 14.03.2024

Handelsnavn: Training metal

(fortsatt fra side 5)

- **Pyrofore faste stoffer** bortfaller
- **Selvopphetende stoffer og stoffblandinger** bortfaller
- **Stoffer og stoffblandinger som ved kontakt med vann utvikler brannfarlige gasser** bortfaller
- **Oksiderende væsker** bortfaller
- **Oksiderende faste stoffer** bortfaller
- **Organiske peroksider** bortfaller
- **Etsende for metaller** bortfaller
- **Desensibiliserte eksplosive varer** bortfaller

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Uforenlige materialer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** -

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008**
- **Akutt giftighet**, Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:

7440-50-8 copper

Oral	LD50	>2.500 mg/kg (rat) (OECD 423)
Dermal	LD50	>2.000 mg/kg (rat) (OECD 402)
	LD0	>2.000 mg/kg (rat) (OECD 402)
Inhalativ	LC50/4 h	>5,11 mg/l (rat) (OECD 436)
	LC0/4h	≥5,11 mg/L (rat) (OECD 436)

7440-31-5 tin

Oral	LD50	>2.000 mg/kg (rat) (OECD 401)
Dermal	LD50	>2.000 mg/kg (rat) (OECD 402)

7440-48-4 kobolt

Oral	LD50	550 mg/kg (Rotte) (OECD 425)
Dermal	LD50	>2.000 mg/kg (Rotte) (OECD 402)

- **Hudetsing/hudirritasjon** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt**
Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.
Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
- **Arvestoffskadelig virkning på kjønnceller**
Mistenkes for å kunne forårsake genetiske skader.
- **Kreftframkallende egenskaper**
Kan forårsake kreft.

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.03.2024

Versjon 4 (erstatte versjon 3)

revidert den: 14.03.2024

Handelsnavn: Training metal

(fortsatt fra side 6)

- **Reproduksjonstoksisitet**
Kan skade forplantningsevnen.
- **STOT - enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT - gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Aspirasjonsfar** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
 - **Akutte virkninger (akutt toksisitet, irriterende og etsende virkninger)**
Innånding av røyk og røyk som genereres under sveising/lodding kan forårsake metallrøykfeber. Symptomer kan oppstå etter 4 - 12 timer. (Hodepine, svimmelhet, tørrhet, hoste, kvalme og feber).
 - **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**
Muta. 2, Carc. 1B, Repr. 1B
- **11.2 Opplysninger om andre farer**

· **Hormonforstyrrende egenskaper**

ingen av innholdsstoffene er listet opp

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

· **12.1 Giftighet**

· **Akvatisk toksisitet:**

7440-50-8 copper

LC50/96h 0,193 mg/l (Fisk)

- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumuleringsevne** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
 - **PBT:** Ikke brukbar.
 - **vPvB:** Ikke brukbar.
- **12.6 Hormonforstyrrende egenskaper**
Produktet inneholder ikke stoffer med hormonforstyrrende egenskaper.
- **12.7 Andre skadevirkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Sluttbehandling

· **13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**

- **Anbefaling:** Mindre mengder kan deponeres sammen med husholdningsavfall.

· **Europeiske avfallslisten**

18 01 06 kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer

· **Ikke rengjort emballasje**

- **Anbefaling:** Emballasjen kan etter rengjøring brukes om igjen eller recycles.

NO
(fortsatt på side 8)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkgdato: 14.03.2024

Versjon 4 (erstatte versjon 3)

revidert den: 14.03.2024

Handelsnavn: Training metal

(fortsatt fra side 7)

Avsnitt 14: Transportopplysninger

- **14.1 FN-nummer eller ID-nummer**
 - ADR, ADN, IMDG, IATA bortfaller
- **14.2 FN-forsendelsesnavn**
 - ADR bortfaller
 - ADN, IMDG, IATA bortfaller
- **14.3 Transportfareklasse(r)**
 - ADR, ADN, IMDG, IATA klasse bortfaller
- **14.4 Emballasjegruppe**
 - ADR, IMDG, IATA bortfaller
- **14.5 Miljøfarer** Ikke brukbar.
- **14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk** Ikke brukbar.
- **14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter** Ikke brukbar.
- **Transport/ytterligere informasjoner:** -
- **UN "Model Regulation":** bortfaller

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

- **15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**
 - **Direktiv 2011/65/EF om begrensning av bruken av visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk utstyr - Vedlegg II**
ingen av innholdsstoffene er listet opp
 - **Forordning (EF) nr. 273/2004 om utgangsstoffer for narkotika**
ingen av innholdsstoffene er listet opp
 - **Forordning (EF) nr. 111/2005 om fastsettelse av regler for overvåking av handelen med utgangsstoffer for narkotika mel-lom Fellesskapet og tredjestater**
ingen av innholdsstoffene er listet opp
- **Vannfareklasse:** Generelt ikke farlig for vann
- **15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

Opplysningene er basert på våre kunnskaper pr. idag, de kan ikke oppfattes som garanti for produkttegenskaper og er heller ikke grunnlag for et kontraktmessig rettsforhold.

- **Relevante satser**
 - H302 Farlig ved svelging.
 - H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
 - H334 Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.

(fortsatt på side 9)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 14.03.2024

Versjon 4 (erstatte versjon 3)

revidert den: 14.03.2024

Handelsnavn: Training metal

(fortsatt fra side 8)

H341 Mistenkes for å kunne forårsake genetiske skader.

H350 Kan forårsake kreft.

H360F Kan skade forplantningsevnen.

H413 Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.

· **Dato for tidligere versjon:** 17.05.2022

· **Versjonsnummer for tidligere versjon:** 3

· **Forkortelser og akronymer:**

ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Acute Tox. 4: Akutt giftighet – Kategori 4

Resp. Sens. 1: Åndedrettssensibilisering – Kategori 1

Skin Sens. 1: Hudsensibilisering – Kategori 1

Muta. 2: Skade på arvestoffet i kjønnceller – Kategori 2

Carc. 1B: Kreftframkallende egenskaper – Kategori 1B

Repr. 1B: Reproduksjonstoksisitet – Kategori 1B

Aquatic Chronic 4: Farlig for vannmiljøet - langsiktig fare for vannmiljøet – Kategori 4

· *** Data forandret i forhold til forrige versjon**

NO